EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 22.3.2024.
COM(2024) 148 final

2024/0082 (NLE)

Prijedlog

UREDBE VIJEĆA

o izmjeni Priloga I. Uredbi (EEZ) br. 2658/87 o tarifnoj i statističkoj nomenklaturi i o Zajedničkoj carinskoj tarifi

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Svrha je ovog prijedloga uredbe izmijeniti Prilog I. Uredbi Vijeća (EEZ) br. 2658/87[1] od 23. srpnja 1987. o tarifnoj i statističkoj nomenklaturi i o Zajedničkoj carinskoj tarifi kako bi se povećale carine koje se primjenjuju na uvoz žitarica, uljarica i od njih dobivenih proizvoda koji su trenutačno razvrstani u poglavlja 10., 12., 14., 15. i 23. kombinirane nomenklature (KN), a podrijetlom su iz Ruske Federacije ili Republike Bjelarusa ili se iz njih izvoze. U prijedlogu se povećavaju uvozne carine za žitarice, uljarice i od njih dobivene proizvode iz Ruske Federacije ili Republike Bjelarusa za koje uvoznici trenutačno ne plaćaju carine ili plaćaju niske carine. Osim toga, toj bi robi koja je podrijetlom iz Ruske Federacije ili Republike Bjelarusa ili se iz njih izvozi bio zabranjen pristup carinskim kvotama Unije.

Prema podacima Eurostata prošle je godine uvoz žitarica, uljarica i od njih dobivenih proizvoda iz Ruske Federacije u EU dosegnuo 4,2 milijuna tona i vrijednost od 1,32 milijarde EUR. Iako je Ruska Federacija trenutačno relativno mali dobavljač žitarica, uljarica i od njih dobivenih proizvoda izravno za tržište Europske unije (EU)[2], vrlo je velik proizvođač tih proizvoda i vodeći izvoznik na globalnoj razini: u razdoblju 2020. – 2022. na svjetsko tržište izvezla je oko 55 milijuna tona tih proizvoda[3]. EU-ove carine *erga omnes* – tj. carine utvrđene prema načelu najpovlaštenije nacije koje se trenutačno primjenjuju na žitarice, uljarice i od njih dobivene proizvode – znatno se međusobno razlikuju. Ovisno o proizvodu, postavljene su na nultu stopu ili su vrlo niske ili su pak već visoke i tim se proizvodima ne trguje. Stoga uvoznici žitarica, uljarica i od njih dobivenih proizvoda iz Ruske Federacije za ulazak na tržište EU-a trenutačno ili uopće ne plaćaju carine utvrđene prema načelu najpovlaštenije nacije ili plaćaju niske carine utvrđene prema načelu najpovlaštenije nacije, a te carine nisu znatna prepreka ulasku proizvoda u EU.

S obzirom na to da Ruska Federacija proizvodi vrlo velike količine žitarica, uljarica i od njih dobivenih proizvoda, izvoznici iz Ruske Federacije trenutačno bi mogli lako i brzo preusmjeriti znatne količine tih proizvoda u EU, čime bi ostvarili važne izvozne prihode za gospodarstvo Ruske Federacije i istodobno poremetili Unijino tržište tih proizvoda. Nadalje, Ruska Federacija trenutačno nezakonito prisvaja veliku količinu žitarica i uljarica koje se proizvode na područjima Ukrajine koja su trenutačno pod njezinom nezakonitom okupacijom i te proizvode usmjerava na svoja izvozna tržišta kao navodno „ruske” proizvode. Iako je tako izvezene proizvode nezakonito uvoziti u EU[4], oni se često najprije unose u Rusku Federaciju i dobivaju lažnu dokumentaciju, zbog čega je vrlo teško naknadno utvrditi njihovo podrijetlo. Stoga je potrebno poduzeti odgovarajuće carinske mjere kako bi se spriječilo da žitarice, uljarice i od njih dobiveni proizvodi iz Ruske Federacije nastave ulaziti na tržište EU-a pod uvjetima koji su jednako povoljni kao oni koji se primjenjuju na takve proizvode drugog nepovlaštenog podrijetla.

---

1 Uredba Vijeća (EEZ) br. 2658/87 od 23. srpnja 1987. o tarifnoj i statističkoj nomenklaturi i o Zajedničkoj carinskoj tarifi, SL L 256, 7.9.1987.

2 Prema službenim podacima EU-a o trgovini i proizvodnji (2023.) samo se 1 % potrošnje u EU-u uvozi iz Rusije.

3 Podaci OECD-a/FAO-a.

4 Uredba Vijeća (EU) 2022/263 od 23. veljače 2023. o mjerama ograničavanja kao odgovor na nezakonito priznavanje, okupaciju ili pripojenje Ruskoj Federaciji određenih područja Ukrajine koja nisu pod kontrolom vlade.

Takve carinske mjere trebale bi pomoći spriječiti Rusku Federaciju da instrumentalizira svoj izvoz žitarica, uljarica i od njih dobivenih proizvoda kako bi politički i gospodarski oslabila EU remećenjem tržišta EU-a, stvaranjem napetosti i razmirica unutar EU-a te ugrožavanjem pravilnog funkcioniranja carinske unije. Nadalje, tim bi se carinskim mjerama osiguralo da Ruska Federacija ne ostvaruje komercijalnu korist od takvog izvoza u EU. Takvi bi učinci bili u izravnoj suprotnosti s interesima EU-a i nisu u skladu s pravom i politikama EU-a.

Republika Bjelarus u EU izvozi ograničene količine žitarica, uljarica i od njih dobivenih proizvoda – 610 000 tona 2023. u vrijednosti od 246 milijuna EUR – te nije važan proizvođač ili izvoznik tih proizvoda. Međutim, predloženom uredbom obuhvaćena je i Republika Bjelarus zbog njezinih bliskih političkih i gospodarskih veza s Rusijom te radi sprečavanja nezakonitog usmjeravanja uvoza iz Ruske Federacije kroz Republiku Bjelarus do kojeg bi moglo doći ako carine EU-a na uvoz relevantne robe koja je podrijetlom iz Republike Bjelarusa ili se iz nje izvozi ostanu nepromijenjene. S obzirom na stalno približavanje i povećanje trgovine između Bjelarusa i Rusije, primjereno je s proizvodima iz Republike Bjelarusa postupati isto kao i s proizvodima iz Ruske Federacije.

U predloženoj uredbi utvrđuju se nove carine na žitarice, uljarice i od njih dobivene proizvode koji su podrijetlom iz Ruske Federacije ili Republike Bjelarusa ili se iz njih izvoze na razini koja je dostatna da se prekine trenutačni uvoz. U gotovo svim slučajevima carine na ruski i bjeloruski izvoz u EU povećale bi se ili na 95 EUR po toni ili na *ad valorem* carinsku stopu od 50 %, ovisno o proizvodu. To bi utjecalo na uvoz u EU robe iz Ruske Federacije i Republike Bjelarusa, koje je 2023. uvezeno 4,8 milijuna tona i čija je komercijalna vrijednost te godine iznosila 1,6 milijardi EUR. Kako bi se izbjegao ulazak žitarica, uljarica i od njih dobivenih proizvoda koji su podrijetlom iz Ruske Federacije ili Republike Bjelarusa ili se iz njih izvoze na tržište EU-a po niskim stopama u okviru carinskih kvota EU-a, ujedno je za proizvode obuhvaćene područjem primjene ove Uredbe potrebno isključiti Rusku Federaciju i Republiku Bjelarus iz tih kvota.

Ne očekuje se da će predložena uredba negativno utjecati na globalnu sigurnost opskrbe hranom. Kao prvo, povećanje carina EU-a ne bi utjecalo na provoz predmetnih ruskih i bjeloruskih proizvoda kroz područje EU-a u treće zemlje. Drugo, povijesni trgovinski tokovi žitarica, uljarica i od njih dobivenih proizvoda iz Ruske Federacije u EU vrlo su skromni u usporedbi s opsegom razmjena na svjetskim tržištima i neće imati osjetan utjecaj na prehrambenu industriju EU-a ni, kad je riječ o opskrbi hranom za životinje, na stočarstvo. Naposljetku, očekuje se da će se povećanjem EU-ovih uvoznih carina ti uvozni tokovi u EU znatno smanjiti, čime će se zapravo povećati količine žitarica, uljarica i od njih dobivenih proizvoda dostupne za izvoz u treće zemlje, posebno u zemlje u razvoju.

- **Dosljednost s postojećim odredbama politike u tom području**

Ukrajina je trenutačno EU-ov treći najveći dobavljač proizvoda na koje se odnosi predloženo povećanje carina. Taj se izvoz odvija po povlaštenim uvjetima iz Sporazuma o pridruživanju između EU-a i Ukrajine, posebno njegove glave IV. o uspostavi detaljnog i sveobuhvatnog područja slobodne trgovine (DCFTA), a ojačan je privremenim mjerama liberalizacije trgovine koje je EU donio nakon nezakonite i ničim izazvane invazije Ruske Federacije na Ukrajinu. Budući da je nezakoniti agresivni rat Ruske Federacije protiv Ukrajine Ukrajini znatno otežao nastavak izvoza na svjetska tržišta proizvoda koji su joj dotad bili glavni izvor gospodarskih prihoda – žitarica, uljarica i od njih dobivenih proizvoda – tržište EU-a bilo je zbog poremećaja na drugim izvoznim rutama glavno dostupno tržište za izvoz robe iz Ukrajine. Znatno povećanje carina koje se primjenjuju na robu koja je podrijetlom iz Ruske Federacije ili se iz nje izvozi, a koja je glavni konkurent ukrajinskim proizvodima na tržištu

EU-a, u skladu je s posebnim mogućnostima pristupa tržištu Unije koji je Unija ponudila Ukrajini za izvoz žitarica, uljarica i od njih dobivenih proizvoda. Ostale važne treće zemlje koje u EU izvoze žitarice, uljarice i od njih dobivene proizvode su Brazil, Argentina, Sjedinjene Američke Države i Kanada.

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Povećanjem carina na žitarice, uljarice i od njih dobivene proizvode iz Ruske Federacije i Republike Bjelarusa utvrđenim u ovom prijedlogu osigurava se da se carinska politika Unije, kako je izražena u ovoj Uredbi putem primijenjenih stopa Zajedničke carinske tarife Unije, provodi u skladu s načelima i ciljevima vanjskog djelovanja Unije kako su utvrđeni u članku 21. stavku 3. Ugovora o Europskoj uniji, kojim se propisuje da Unija treba osigurati dosljednost među različitim područjima svojeg vanjskog djelovanja te između njih i svojih drugih politika. Stoga se smatra primjerenim uvesti povećane carine na žitarice, uljarice i od njih dobivene proizvode koji su podrijetlom iz Ruske Federacije i Republike Bjelarusa ili se iz njih izvoze jer bi takvo povećanje bilo u skladu s mjerama ograničavanja koje je Unija poduzela protiv tih zemalja nakon ničim izazvane i neopravdane vojne agresije Ruske Federacije na Ukrajinu i potpore koju Republika Bjelarus i dalje pruža ruskoj agresiji.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

- **Pravna osnova**

Ova Uredba izmjenjuje Uredbu Vijeća (EEZ) br. 2658/87 od 23. srpnja 1987. o tarifnoj i statističkoj nomenklaturi i o Zajedničkoj carinskoj tarifi.

Izmjena se temelji na članku 31. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU), kojim se propisuje da carine Zajedničke carinske tarife utvrđuje Vijeće na prijedlog Komisije.

- **Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)**

Načelo supsidijarnosti ne primjenjuje se jer je prijedlog u isključivoj nadležnosti Unije.

- **Proporcionalnost**

Prijedlog je u skladu s načelom proporcionalnosti i ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje ciljeva Ugovorâ, posebno potrebe da se osigura da žitarice, uljarice i od njih dobiveni proizvodi podrijetlom iz Ruske Federacije i Republike Bjelarusa ne remete EU-ovo tržište tih proizvoda i pravilno funkcioniranje carinske unije. Stoga ti proizvodi ne bi trebali imati pristup tržištu EU-a pod uvjetima koji su jednako povoljni kao oni koji se primjenjuju na uvoz žitarica iz ostalih trećih zemalja i podrijetla. Proporcionalnost je osigurana činjenicom da se u prijedlogu predviđa povećanje carina iz Zajedničke carinske tarife koje se primjenjuju na uvoz iz Ruske Federacije i Republike Bjelarusa za tarifne stavke žitarica, uljarica i od njih dobivenih proizvoda ako su te carine trenutačno postavljene na nultu stopu ili su niske. Istodobno se očekuje da će se zbog tog povećanja Ruskoj Federaciji i Republici Bjelarusu otežati remećenje pravilnog funkcioniranja tržišta hrane u EU-u. Predloženim povećanjem carina i zabranom pristupa carinskim kvotama Unije temeljna prava ograničavaju se samo u mjeri u kojoj je to potrebno za postizanje ciljeva.

- **Odabir instrumenta**

Ovaj prijedlog izmjenuje Uredbu Vijeća (EEZ) br. 2658/87 od 23. srpnja 1987. o tarifnoj i statističkoj nomenklaturi i o Zajedničkoj carinskoj tarifi.

3. REZULTATI *EX POST* EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA

- ***Ex post* evaluacije/provjere primjerenosti postojećeg zakonodavstva**

Nije primjenjivo.

- **Savjetovanja s dionicima**

Nije primjenjivo.

- **Prikupljanje i primjena stručnog znanja**

Nije primjenjivo.

- **Procjena učinka**

Budući da Ruska Federacija još uvijek provodi invaziju na Ukrajinu i trenutačno je u mogućnosti koristiti svoj izvoz žitarica, uljarica i od njih dobivenih proizvoda za podrivanje jedinstva EU-a u pružanju potpore Ukrajini i destabilizaciju EU-ova tržišta tih proizvoda te budući da Republika Bjelarus podupire djelovanja Ruske Federacije, važno je da Uredba hitno stupi na snagu kako bi se što prije povećale carinske stope koje se primjenjuju na predmetne proizvode iz Ruske Federacije i Republike Bjelarusa. Stoga za ovu Uredbu nije provedena procjena učinka. Međutim, očekuje se da će predložena mjera znatno smanjiti uvoz u EU predmetnih proizvoda koji su podrijetlom iz Ruske Federacije i Republike Bjelarusa ili se iz njih izvoze te da će to dovesti do daljnje diversifikacije uvoza tih proizvoda u smislu odmaka od Ruske Federacije i Republike Bjelarusa.

- **Primjerenost i pojednostavnjenje propisa**

Mjerom se nerazmjerno ne povećava regulatorno opterećenje poduzećâ.

- **Temeljna prava**

Prijedlog je dosljedan s politikom Unije u području ljudskih prava i Poveljom o temeljnim pravima. Ako uvođenje uvoznih carina u Uniji utječe na slobodu sudjelovanja u međunarodnoj trgovini u okviru slobode obavljanja poslovne djelatnosti, na pravo vlasništva ili na druga temeljna prava, uključujući jednako postupanje, to se smatra legitimnim djelovanjem Unije na temelju Povelje o temeljnim pravima. To je zato što se ta mjera poduzima u skladu sa zahtjevima prema kojima nadležna tijela moraju poduzeti mjere na temelju odgovarajuće pravne osnove kako bi se postigao legitiman cilj stavljanja u komercijalno nepovoljan položaj uvoza određenih proizvoda iz Ruske Federacije i Republike Bjelarusa da bi se izbjegli ozbiljni poremećaji na relevantnim tržištima i osiguralo pravilno funkcioniranje carinske unije u skladu s aktualnim mjerama vanjskog djelovanja Unije i u skladu s načelom proporcionalnosti. Konkretno, u pogledu jednakog postupanja, povećane uvozne carine uvode se uvoznicima žitarica, uljarica i od njih dobivenih proizvoda koji su podrijetlom iz Ruske Federacije ili Republike Bjelarusa ili se iz njih izvoze, ali ne i uvoznicima proizvoda koji nisu podrijetlom iz Ruske Federacije ili Republike Bjelarusa niti se iz njih izvoze. Time se odgovara na legitiman cilj politike Unije da zaštiti tržišta Unije od mogućeg rusko-bjeloruskog iskorištavanja trgovine predmetnim proizvodima za destabilizaciju EU-a.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Ovaj prijedlog nema financijski učinak na rashode te ima vrlo ograničen financijski učinak na prihode. Očekuje se da će naplata povećanih carina koje odgovaraju predloženim

povećanjima biti minimalna, tj. blizu nule. Razlog je tomu što je trenutačni uvoz žitarica, uljarica i od njih dobivenih proizvoda iz Ruske Federacije i Republike Bjelarusa u velikoj mjeri usmjeren na proizvode s nultom ili vrlo niskom stopom carine utvrđene prema načelu najpovlaštenije nacije, a nakon predloženog povećanja carina uvozni tokovi iz Ruske Federacije i Republike Bjelarusa vjerojatno će se smanjiti na zanemarivu količinu.

S druge strane, mogu se očekivati određeni gubici u usporedbi s najnovijim vlastitim sredstvima ostvarenima u proračunu EU-a, koja su 2023. iznosila 15,77 milijuna EUR. Točan iznos proračunskih gubitaka ovisit će o tome kako će se zamijeniti uvoz iz Ruske Federacije. Naime, uvoz zamijenjen domaćom proizvodnjom EU-a ili povlaštenim uvozom, posebno iz Ukrajine, dovest će do gubitaka vlastitih sredstava, dok će uvoz zamijenjen povećanim uvozom iz trećih zemalja osim Ruske Federacije ili Republike Bjelarusa koje nisu povlašteni partneri i dalje donositi isti iznos carina prema zajedničkoj carinskoj tarifi kao i trenutačan uvoz iz Ruske Federacije i Republike Bjelarusa i stoga neće dovesti do gubitka vlastitih sredstava. Zato se procjenjuje da će, u scenariju potpune zamjene postojećeg uvoza EU-a iz Ruske Federacije i Republike Bjelarusa domaćom proizvodnjom i uvozom EU-a od povlaštenih partnera, učinak na tradicionalna vlastita sredstva u proračunu EU-a dovesti do gubitka od najviše 15,77 milijuna EUR (tj. 75 % ukupnih carinskih prihoda od 21 milijuna EUR). Gubitak prihoda u tradicionalnim vlastitim sredstvima nadoknadit će se doprinosima država članica na temelju bruto nacionalnog dohotka (BND).

U zakonodavnom financijskom izvještaju navedeno je više pojedinosti o utjecaju prijedloga na proračun.

5. DRUGI ELEMENTI

• Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja

O kretanjima uvoza žitarica, uljarica i od njih dobivenih proizvoda iz Ruske Federacije i Republike Bjelarusa u EU izvješćuje se na posebnim internetskim stranicama Europske komisije (Eurostat).

• Dokumenti s objašnjenjima (za direktive)

Nije primjenjivo.

• Detaljno obrazloženje posebnih odredaba prijedloga

Predloženom uredbom sprečava se da žitarice, uljarice i od njih dobiveni proizvodi iz Ruske Federacije i Republike Bjelarusa imaju pristup tržištu EU-a pod uvjetima koji su jednako povoljni kao oni koji se primjenjuju na takve proizvode drugog podrijetla, i to povećanjem uvoznih carina na sve žitarice, uljarice i od njih dobivene proizvode za koje su uvozne carine EU-a trenutačno postavljene na nultu stopu ili su vrlo niske na višu razinu – ili 95 EUR/t ili *ad valorem* carinsku stopu od 50 %, ovisno o prirodi proizvoda (95 EUR/t za žitarice, *ad valorem* carinska stopa od 50 % za uljarice i od njih dobivene proizvode koji su rezultat koncentracije osnovnog proizvoda). Osim toga, toj bi robi koja je podrijetlom iz Ruske Federacije i Republike Bjelarusa ili se iz njih izvozi ujedno bio zabranjen pristup carinskim kvotama Unije. Te carinske kvote omogućuju pristup tržištu EU-a po nižoj carinskoj stopi od predloženih novih carina.

2024/0082 (NLE)

Prijedlog

UREDBE VIJEĆA

o izmjeni Priloga I. Uredbi (EEZ) br. 2658/87 o tarifnoj i statističkoj nomenklaturi i o Zajedničkoj carinskoj tarifi

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 31.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

(1) Uvoz žitarica, uljarica i od njih dobivenih proizvoda u Uniju znatno se povećao nakon početka opće invazije Ruske Federacije na Ukrajinu 22. veljače 2022.

(2) Trenutačno je Ruska Federacija i dalje relativno mali dobavljač žitarica, uljarica i od njih dobivenih proizvoda za tržište Unije. Međutim, Ruska Federacija vodeći je svjetski proizvođač i izvoznik žitarica, uljarica i od njih dobivenih proizvoda. S obzirom na trenutačne količine izvoza u svijet, Ruska Federacija mogla bi lako i brzo preusmjeriti znatne količine proizvoda u EU, što bi dovelo do iznenadnog priljeva proizvoda iz njezinih velikih postojećih zaliha, čime bi se poremetila tržišta žitarica, uljarica i od njih dobivenih proizvoda u Uniji. Nadalje, postoje dokazi da Ruska Federacija trenutačno nezakonito prisvaja veliku količinu žitarica i uljarica koje se proizvode na područjima Ukrajine koja su pod njezinom nezakonitom okupacijom i da te proizvode usmjerava na svoja izvozna tržišta kao navodno ruske proizvode.

(3) Unijine zajedničke carine *erga omnes* su carine utvrđene prema načelu najpovlaštenije nacije koje se trenutačno primjenjuju na uvoz žitarica, uljarica i od njih dobivenih proizvoda te se znatno međusobno razlikuju. Ovisno o proizvodu, te su carine postavljene na nultu stopu ili su vrlo niske ili su pak već visoke i tim se proizvodima ne trguje.

(4) Potrebno je poduzeti odgovarajuće carinske mjere kako bi se spriječilo da žitarice, uljarice i od njih dobiveni proizvodi iz Ruske Federacije nastave ulaziti na tržište Unije pod uvjetima koji su jednako povoljni kao oni koji se primjenjuju na takve proizvode drugog nepovlaštenog podrijetla. Očekuje se da će te carinske mjere pomoći spriječiti da Ruska Federacija svoj izvoz žitarica, uljarica i od njih dobivenih proizvoda u Uniju iskoristi kako bi je politički i gospodarski oslabila usmjeravajući znatne količine predmetnih proizvoda u Uniju, čime bi se poremetilo Unijino tržište tih proizvoda, stvorile društvene napetosti i razmirice u Uniji te ugrozilo pravilno funkcioniranje carinske unije. Takve bi prijetnje trebalo razmatrati u smislu članka 32. točke (d) Ugovora o funkcioniranju Europske unije te bi stoga trebalo poduzeti mjere za izbjegavanje ozbiljnih poremećaja u gospodarstvima država članica u skladu s njegovim člankom 31.

(5) Istodobno bi trebalo poduzeti iste carinske mjere u odnosu na Republiku Bjelarus kako bi se spriječilo preusmjeravanje uvoza iz Ruske Federacije u Uniju kroz Republiku Bjelarus, s obzirom na njezine bliske političke i gospodarske veze s Rusijom, što bi se

moglo dogoditi ako carine EU-a na uvoz relevantne robe iz Republike Bjelarusa ostanu nepromijenjene.

(6) U skladu s tim, u slučajevima u kojima su carine koje se trenutačno primjenjuju postavljene na nultu stopu ili nisu dovoljno visoke, na uvoz žitarica, uljarica i od njih dobivenih proizvoda koji su podrijetlom iz Ruske Federacije i Republike Bjelarusa ili se iz njih izvoze trebalo bi primjenjivati više carine od onih koje se primjenjuju na uvoz iz ostalih trećih zemalja.

(7) Osim toga, Ruska Federacija i Republika Bjelarus ne bi trebale imati pristup carinskim kvotama Unije koje se odnose na tretman najpovlaštenije nacije. Stoga se snižene stope utvrđene u carinskim kvotama Unije za proizvode utvrđene u Prilogu ovoj Uredbi ne bi trebale primjenjivati na proizvode koji su podrijetlom iz Ruske Federacije ili Republike Bjelarusa ili se iz njih izvoze u Uniju.

(8) Ne očekuje se da će predviđeno povećanje carina negativno utjecati na globalnu sigurnost opskrbe hranom jer ne bi utjecalo na provoz predmetnih proizvoda kroz područje Unije do krajnjeg odredišta u trećim zemljama; naprotiv, povećanje uvoznih carina Unije može dovesti do izvoza tih proizvoda u treće zemlje i povećati dostupnost proizvoda.

(9) Povećanje carina u skladu je s vanjskim djelovanjem Unije u drugim područjima, kako se traži člankom 21. stavkom 3. Ugovora o Europskoj uniji. Odnosi između Unije i Ruske Federacije posljednjih se godina razvijaju u vrlo negativnom smjeru, a posebno su se pogoršali posljednje dvije godine zbog činjenice da Ruska Federacija nimalo ne poštuje međunarodno pravo te osobito zbog njezine ničim izazvane i neopravdane opće invazije na Ukrajinu. Unija od srpnja 2014. postupno uvodi mjere ograničavanja protiv Ruske Federacije.

(10) Iako je Ruska Federacija članica Svjetske trgovinske organizacije, na osnovi izuzeća koja se primjenjuju na temelju Sporazuma o osnivanju Svjetske trgovinske organizacije, a posebno članka XXI. GATT-a iz 1994. (sigurnosna izuzeća), Unija je oslobođena od obveze da proizvodima uvezenima iz Ruske Federacije odobri povlastice dodijeljene istovjetnim proizvodima uvezenima iz drugih zemalja (tretman najpovlaštenije nacije).

(11) Odnosi između Unije i Republike Bjelarusa također su se pogoršali posljednjih godina zbog toga što tamošnji režim ne poštuje međunarodno pravo, temeljne slobode i ljudska prava te zbog njegove potpore ruskoj vojnoj agresiji na Ukrajinu. Unija od listopada 2020. postupno uvodi mjere ograničavanja protiv Republike Bjelarusa.

(12) Budući da Republika Bjelarus nije članica Svjetske trgovinske organizacije, Unija na temelju Sporazuma o osnivanju Svjetske trgovinske organizacije nije obvezna odobriti tretman najpovlaštenije nacije proizvodima iz Republike Bjelarusa. Osim toga, postojeći trgovinski sporazumi dopuštaju mjere opravdane na temelju primjenjivih klauzula o izuzećima, posebno sigurnosnim izuzećima.

(13) U skladu s načelom proporcionalnosti, kako bi se postigao temeljni cilj – osigurati da žitarice, uljarice i od njih dobiveni proizvodi iz Ruske Federacije i Republike Bjelarusa ne remete EU-ovo tržište tih proizvoda i pravilno funkcioniranje carinske unije, potrebno je i primjereno s trenutačnim učinkom utvrditi pravila kojima se povećavaju carine na te proizvode. Ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje ciljeva u skladu s člankom 5. stavkom 4. Ugovora o Europskoj uniji,

DONIJELO JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Prilog I. Uredbi (EEZ) br. 2658/87 mijenja se u skladu s Prilogom ovoj Uredbi.

Članak 2.

Ova Uredba stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Vijeće
Predsjednik
[…]

ZAKONODAVNI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ

NAZIV PRIJEDLOGA:

Prijedlog uredbe Vijeća o izmjeni Priloga I. Uredbi (EEZ) br. 2658/87 o tarifnoj i statističkoj nomenklaturi i o Zajedničkoj carinskoj tarifi

PRORAČUNSKE LINIJE:

Poglavlje i članak: poglavlje 12., članak 120.

Iznos predviđen u proračunu za 2024.: 24 620 400 000 EUR

FINANCIJSKI UČINAK:

☐ Prijedlog nema financijski utjecaj.

X Prijedlog nema financijski učinak na rashode, ali ima financijski učinak na prihode od tradicionalnih vlastitih sredstava iz sljedećih razloga:

Ukupna vrijednost uvoza iz Ruske Federacije i Republike Bjelarusa u okviru oznaka KN obuhvaćenih područjem primjene ove Uredbe i na koje bi se primjenjivalo predloženo povećanje iznosila je 2023. više od 1,57 milijardi EUR. Od toga je uvoz u okviru linija koje podliježu plaćanju carine iznosio 338 milijuna EUR. Većina tog uvoza (83,4 milijuna EUR) odvijala se pod oznakom KN 1514 11 90, na koju se primjenjuje carinska stopa od 6,4 %. Znatan uvoz odvijao se i pod oznakom KN 1518 00 95 (77,3 milijuna EUR), na koju se primjenjuje carinska stopa od 2 %, i oznakom KN 2309 90 91 (76,4 milijuna EUR), na koju se primjenjuje *ad valorem* carinska stopa od 12 %. Roba u vrijednosti od 32,4 milijuna EUR uvezena je i pod oznakom KN 2308 00 90, na koju se primjenjuje *ad valorem* carinska stopa od 1,6 %. Osim toga, pod oznakom KN 1008 10 00 EU je 2023. uvezao 14 760 tona, po carinskoj stopi od 37 EUR/t, dok je uvoz pod oznakom KN 1008 29 00 iznosio 10 005 tona, po carinskoj stopi od 56 EUR/t. Uvoz pod oznakom KN 1003 90 00 iznosio je 54 706 tona, po stopi unutar kvote WTO-a od 62,25 EUR/t. Carine se primjenjuju i na druge oznake KN, ali su vrijednosti mnogo manje, a najveći iznosi izgubljenih prihoda od carina za te oznake KN izračunani su u nastavku, kao posljednja stavka.

Kad se ovom Uredbom povećaju carine, očekuje se da će se ti trgovinski tokovi znatno smanjiti ili čak zaustaviti. Kad je riječ o naplati povećanih carina koje odgovaraju predloženim povećanjima koja se odnose na robu na koju se trenutačno primjenjuje nulta ili vrlo niska carinska stopa, očekuje se da će biti minimalna, tj. blizu nule, jer se s obzirom na povećane carinske stope ne očekuje nastavak trgovinskih tokova.

Uzimajući u obzir prethodno navedeno, učinak na gubitak prihoda u proračunu EU-a kao posljedica ove Uredbe procjenjuje se na najviše 15,77 milijuna EUR godišnje: [(6,7 milijuna EUR + 2,11 milijuna EUR + 9,17 milijuna EUR + 0,88 milijuna EUR + 0,52 milijuna EUR + 0,53 milijuna EUR + 0,55 milijuna EUR + 0,56 milijuna EUR) = bruto iznos od 21,03 milijuna EUR, uključujući troškove naplate) x 0,75][5].

Za 2024. učinak na gubitak prihoda od tradicionalnih vlastitih sredstava u proračunu EU-a procjenjuje se na polovinu prethodno navedenog iznosa, tj. 7,9 milijuna EUR.

[5] Svaka stavka odgovara izgubljenim prihodima od carina iz prethodno navedenih oznaka KN, redoslijedom kojim su navedene.

Gubitak prihoda u tradicionalnim vlastitim sredstvima nadoknadit će se doprinosima država članica na temelju bruto nacionalnog dohotka (BND).